

Nytt ringnålsystem

Av Arvid Kolbjørn Beltestad

Redskapshåndteringen på mindre ringnotsnurpere foregår i dag på følgende måte:

Ringnåla er montert på styrbord side i forkant av notbingen. Snurpewiren går fra vinsjen over blokka i snurpedaviden og gjennom ringene til øret av nota. Ringene blir dradd av nåla når nota settes. Dersom ikke hele nota er avsatt, må overskytende ringer løses fra ringnåla før snurping kan starte.

På de fleste mindre fartøyene er begge snurpeblokkene opphengt i en felles snurpedavid. Dette betyr at det må strekkes opp en wire fra snurpedaviden gjennom ringene bak til ringnåla, før innhaling av nota kan starte.

Under innhaling løses ringene av snurpewiren, haneføttene med ringer går over kraftblokka og ringene tres deretter inn på ringnåla. Når ringene kommer over kraftblokka, faller de løst ned over mannskapet i notbingen, og kan derved forårsake hode- og kroppsskader.

Innledende forsøk med et nytt ringnålsystem ble foretatt høsten 1980 med M/S «Kystfangst» og nye forsøk gjentatt i vår etter at en del forandringer var foretatt.

Formålet med prosjektet er å forenkle fangstoperasjonen og redskapshåndteringen på mindre ringnotsnurpere hvor innhalingen foregår med kraftblokk. Dessuten kan redskapskostnadene reduseres ved å bruke billige lukkede snurperinger i stedet for kostbare patentringer.

Systemet er basert på bruk av hul ringnål. Snurpewiren går gjennom nåla. Under operasjon vil derfor ringene alltid være på ring-

nåla eller snurpewiren. For at haneføttene skal kunne passere over skjoldet i kraftblokka må denne være åpen.

Ringnåla er bygget sammen med snurpeblokka og har leddet opphenging. Den kan derfor svinge fritt ut fra skutesiden både horisontalt og vertikalt. Nåla er påmontert en hydraulisk vrilmotor for tilbakekjøring til utgangsstilling.

Kraftblokka er en ombygd versjon av typen «RAPP 31». Som nevnt er blokka åpen. Under de innledende forsøk høsten 1980 viste det seg vanskelig å få haneføttene til å passere over skjoldet i blokka uten manuell bistand. Det ble derfor påmontert et «medbringerhjul», koblet til driften av blokka.

Før setting blir ringnåla låst fast i bakre stilling, dvs. nåla peker akterover. Under setting løper snurpewiren gjennom nåla og ringene blir dradd av ringnåla. Ringnåla løses ut før snurping starter og følger da retningen til snurpewiren under oppsnurping. Når nota er oppsnurpet vil ringnåla peke forover langs skutesida. Under innhaling vil haneføttene dra ringene inn på ringnåla. Haneføttene går over «medbringerhjulet» på kraftblokka. Dette betyr at lengden av haneføttene må tilpasses avstanden fra ringnåla til kraftblokka. For å unngå lange haneføtter på tørkeposen og forenkle opptørkingen av nota, bør patentringer brukes på de 3—4 siste haneføttene slik at disse kan løses av snurpewiren. Etter innhaling spoles snurpewiren tilbake og ringnåla med ringer svinges tilbake til utgangsstilling ved hjelp av vrilmotoren.

Før systemet er fullt tilfredsstillende må ringene gå greit inn på ringnåla under innhaling. Videre må stoppanordninger tilpasses på medbringerhjulet slik at haneføttene kan passere uten manuell bistand. Slitasjen av snurpewiren på spissen av ringnåla er betydelig. Spissen må derfor være av hardmetall og utskiftbar. Neste år vil det i tillegg bli gjort forsøk på å kombinere dette systemet med det automatiske notleggingssystemet vi utviklet for noen år siden.

Systemet har også vært forsøkt på mindre sjark med positivt resultat.

Det nye systemet vil ha en rekke fordeler sammenlignet med det som blir brukt i dag:

- Rimelige lukkede ringer kan brukes i stedet for kostbare patentringer. Dette vil gi en besparelse på kr. 6000—8000 pr. not ved anskaffelsen. Senere ytterligere besparelse ved at slitasjen på ringene fra snurpewiren kan reduseres.
- Dersom ikke hele nota blir avsatt er det unødvendig å løse de igjenværende ringene av nåla før snurping.
- Innhaling kan starte før nota er oppsnurpet.
- Ringene tas ikke av snurpewiren under innhaling.
- Faren for personskader reduseres fordi ringene ikke faller ned over mannskapet i notbingen.
- Legging av grunnfeltna uten manuell bistand er mulig.
- Hul ringnål muliggjør smøring av wiren.